

Algemene regelen van de Kring Industriële Ontwerpers voor de rechtsverhouding tussen opdrachtgever en industrieel ontwerper.

Inhoud:

- Begripsomschrijvingen. art. 1.
- Algemene bepalingen. art. 2-5.
- Uitvoering van de opdracht (fase a). art. 6-7.
- Fasen der werkzaamheden van de industrieel ontwerper. art. 8-9.
- Inschakeling deskundigen en specialisten. art. 10.
- Uitvoering van de opdracht (fase b). art. 11-15.
- Productie. art. 16.
- Geheimhouding. art. 17.
- Voltooiing van de opdracht. art. 18.
- Auteursrecht en recht van tekening en model. art. 19-23.
- Licentie. art. 24.
- Octrooi. art. 25.
- Aansprakelijkheid. art. 26.
- Honorering. art. 27-32.
- Afrekening. art. 33-37.
- Accountantscontrole. art. 38.
- Einde van de opdracht. art. 39-43.
- Stopzetting exploitatie van het produkt. art. 44-45.
- Opdracht van rechten en verplichtingen. art. 46.
- Toepasselijk recht. art. 47.

Begripsomschrijvingen

Artikel 1

Deze voorwaarden verstaan onder:

- 1.1. **industrieel ontwerper** (I.O.): de natuurlijke persoon, de maatschap, vennootschap onder firma of rechtspersoon, die zich in de uitoefening van zijn beroep als adviseur of ontwerper bezig houdt met de vormgeving van produkten opdat deze zowel in technisch als in esthetisch opzicht in hun vormgeving een goede synthese opleveren van de eisen van bruikbaarheid, van technische deugdelijkheid en van schoonheid;
- 1.2. **opdrachtgever**: de natuurlijke persoon, maatschap, vennootschap onder firma of rechtspersoon die aan de I.O. een opdracht geeft tot het verrichten van werkzaamheden behorende tot diens werkterrein;
- 1.3. **regelen**: deze algemene regelen met bijbehorende offerte van het te ontwikkelen produkt;
- 1.4. **produkt**: ieder kapitaal-,

gebruiks- en verbruiksgoed en halffabrikaat of onderdeel van een en ander, ongeacht of dat langs industriële of ambachtelijke weg wordt vervaardigd;

1.5. **tarieven-regeling**: de bij deze regelen behorende tarievenregeling;

1.6. **KIO**: de vereniging Kring Industriële Ontwerpers, gevestigd te Amsterdam.

Algemene bepalingen

Artikel 2

2.1. De I.O. treedt in de uitoefening van zijn beroep zelfstandig of in teamverband op.

2.2. Tot het werkterrein van de I.O. behoort mede het verlenen van medewerking bij en het houden van toezicht op de realisering van ontwerpen van vormgeving alsmede de verzorging van de presentatie van produkten, zoals verpakkingen, drukwerken en exposities.

2.3. De I.O. is als lid van de KIO gebonden aan de erecode van die organisatie.

Artikel 3

3.1. Deze regelen maken deel uit van de opdracht van de opdrachtgever zoals de I.O. deze opdracht aanvaard heeft en gelden tussen hen, behalve voor zover opdrachtgever en I.O. daarvan schriftelijk zijn afgeweken.

3.2. Indien de opdrachtgever bij het verstrekken van de opdracht eigen voorwaarden hanteert prevaleren de regelen waar de voorwaarden van de opdrachtgever daarmee in strijd zijn.

Artikel 4

4.1. Een opdracht wordt geacht tot stand te zijn gekomen zodra de I.O. schriftelijke bevestiging van de opdrachtgever heeft ontvangen.

4.2. Indien een opdracht alleen door de I.O. of alleen door de opdrachtgever wordt bevestigd en daartegen binnen 14 dagen door respectievelijk de opdrachtgever of door de I.O. geen schriftelijk bezwaar wordt gemaakt, zal deze bevestiging partijen binden.

4.3. Indien de opdrachtgever eenzelfde opdracht aan meerdere industriële ontwerpers wenst te verstrekken, dient hij hiervan alle betrokken industriële ontwerpers tevoren op de hoogte te stellen.

Artikel 5

5.1. De I.O. is de vertrouwensman van de opdrachtgever en diens raadgever in technische en esthetische aangelegenheden, verband houdende met het desbetreffende ontwerp.

5.2. Hij behartigt de belangen van zijn opdrachtgever naar beste weten en kunnen bij de uitvoering van de verstrekte opdracht.

5.3. Hij treedt bij de vervulling en afwikkeling van een hem gegeven opdracht tegenover derden op als gemachtigde van de opdrachtgever.

Uitvoering van de opdracht (fase a)

Artikel 6

6.1. De I.O. gaat bij de uitvoering van de opdracht uit van een programma van eisen, dat partijen gezamenlijk en in onderling overleg opstellen en schriftelijk vastleggen.

6.2. Het programma van eisen behelst onder meer en zo mogelijk:

- a. een nadere omschrijving en specificatie van het produkt en zijn functie;
- b. eventuele varianten en/of alternatieven;
- c. de toe te passen materialen;
- d. de vereisten waaraan het produkt heeft te voldoen uit een oogpunt van voorschriften van overheidswege of anderszins gegeven t.a.v. veiligheid, gezondheid, formaten en wat dies meer zij;
- e. eventueel toe te passen en/of te respecteren octrooien;
- f. de markt waarvoor het produkt bestemd is;
- g. een indicatie omtrent de publieksverkooprij van het produkt;
- h. vermoedelijk te produceren oplage/aantal;
- i. de produktiemiddelen en produktiemethoden van het bedrijf van opdrachtgever en/of toeleverancier, waar het produkt of onderdelen daarvan vervaardigd zullen worden;
- j. de afdeling(en) van opdrachtgever en de personen, al of niet in dienst van opdrachtgever, waar de I.O. overleg mee dient te plegen;
- k. de persoon of personen, die op voor opdrachtgever bindende wijze beslissingen kunnen nemen;
- l. de gebudgetteerde tijd waarbin-

nen de opdracht uitgevoerd moet zijn.

6.3. Partijen kunnen het programma van eisen in onderling overleg wijzigen en aanvullen, indien en voor zover dat bij het voortschrijden der werkzaamheden noodzakelijk blijkt te zijn; dergelijke wijzigingen en aanvullingen worden schriftelijk vastgelegd.

6.4. In geval een programma van eisen ontbreekt of geen uitsluitel geeft omtrent enig gegeven, dat de I.O. behoeft voor de uitvoering van de opdracht, zal de opdrachtgever hem dat gegeven zo spoedig mogelijk verschaffen op verzoek van de I.O. of eigener beweging, wanneer de opdrachtgever onbekendheid van de I.O. met dat gegeven redelijkerwijze moet veronderstellen.

6.5. De I.O. is niet aansprakelijk voor de gevolgen van onjuistheid of onvolledigheid van de gegevens, die de opdrachtgever gehouden is hem te verschaffen of verschaft heeft.

Artikel 7

7.1. Indien de I.O. zulks verlangt verschaft de opdrachtgever hem toegang tot de produktiemiddelen bedoeld in art. 6.2. sub i.

7.2. De I.O. kan te allen tijde, mits binnen de normale werktijden van de opdrachtgever, een beroep op deze doen voor het plegen van mondeling overleg naarmate de I.O. daar behoefte aan heeft in het belang van de uitvoering van de opdracht.

7.3. De I.O. houdt zich gedurende de uitvoering van de opdracht ter beschikking van de opdrachtgever voor het bijwonen van bedrijfsbesprekingen van en/of met de werknemers, afdelingen en diensten van de opdrachtgever, die bij de vervaardiging en het in het verkeer brengen van het produkt betrokken zijn.

Fasen der werkzaamheden van de I.O.

Artikel 8

8.1. De werkzaamheden van de I.O. ter uitvoering van de opdracht omvatten respectievelijk: a. het maken van en/of medewerken aan voorbereidende studies en analyses van het produkt daarvoor begrepen het completeren van de vereiste gegevens;

b. het maken van en/of medewerkers aan een of meer voorlopige ontwerpen al naar gelang van het aantal varianten of alternatieven, dat de I.O. aan de opdrachtgever dient of wenst voor te leggen;

c. het maken van en/of medewerkers aan het definitieve ontwerp;

d. het verlenen van medewerking aan het productierijp maken van het definitieve ontwerp, daaronder begrepen het maken van de nodige werk-, detail- en cliché-tekeningen en het verrichten van de nodige experimenten;

e. het begeleiden van de uitvoering van het definitieve ontwerp, daaronder begrepen het adviseren van de opdrachtgever in alle zaken, die op de uitvoering betrekking hebben en het houden of doen houden van toezicht op de uitvoering onder verantwoordelijkheid van de I.O.

Artikel 9

9.1. Indien de opdrachtgever zulks verlangt en de aard van de voorstudies van de I.O. daar aanleiding toe geeft, zal de I.O. naarmate zijn voorstudies vorderen daarover schriftelijk/mondeling aan de opdrachtgever rapporteren. De I.O. zal bovendien aan de opdrachtgever regelmatig alle informatie verschaffen, die voor de opdrachtgever van belang kunnen zijn om de voortgang van de werkzaamheden te kunnen volgen en beoordelen, zulks op verzoek van de opdrachtgever of eigener beweging wanneer de I.O. het belang van de opdrachtgever bij de desbetreffende informatie redelijkerwijze moet veronderstellen.

9.2. Indien zulks voor de beoordeling van de voorlopige ontwerpen dienstig kan zijn en deze zich daartoe in dit stadium reeds lenen, zal de I.O. deze vergezeld doen gaan van een prototype, proefmodel of dummy en van verklarende detail-schetsen en/of doorsneden.

9.3. Prototype, proefmodel of dummy worden op kosten van de opdrachtgever vervaardigd.

9.4. Indien en voor zover de algemene eigenschappen en de technische gegevens van het ontworpen product niet kenbaar zijn uit de ontwerp-tekeningen voegt de I.O. daaraan een beschrijving daarvan toe.

Inschakeling deskundigen en specialisten

Artikel 10

10.1. Indien de I.O. bij de uitvoering van de opdracht de inschakeling van een of meer andere deskundigen of specialisten ter zake nodig acht en deze niet aangetroffen worden onder de werknemers van de opdrachtgever, is de I.O. gerechtigd daartoe over te gaan.

10.2. De inschakeling van deskundigen en specialisten, niet behorende tot de werknemers van de opdrachtgever, geschiedt alleen dan voor rekening van de opdrachtgever, indien die inschakeling met diens voorafgaande schriftelijke toestemming geschiedt.

10.3. Indien de opdrachtgever niet bereid is een toestemming als in lid 2 bedoeld te geven, heeft de I.O. de keuze hetzij de deskundige(n) of specialist(en) op zijn eigen kosten in te schakelen, hetzij van de inschakeling van de deskundige(n) of specialist(en) af te zien, hetzij de overeenkomst tussentijds te beëindigen overeenkomstig hetgeen bepaald is in artikel 41.2.

10.4. Indien de I.O. in het geval bedoeld in lid 3 van de inschakeling van de deskundige(n) of specialist(en) afziet, kan hij zich op het ontbreken van hun advies of medewerking niet te zijner décharge beroepen.

Uitvoering van de opdracht (fase b)

Artikel 11

11.1. Van alle ontwerpbesprekingen wordt een schriftelijk verslag opgemaakt, waarvan afschrift onverwijld gaat aan allen, die daaraan hebben deelgenomen.

11.2. Indien de verslagen bedoeld in lid 1 niet vanwege de opdrachtgever verzorgd worden is de I.O. met het opraken daarvan belast.

Artikel 12

12.1. Indien de opdrachtgever niet binnen vier weken na de aanbieding van de voorlopige ontwerpen bedoeld in artikel 8.1. sub b schriftelijk aan de I.O. van het tegendeel heeft doen blijken, wordt hij geacht deze te hebben goedgekeurd, c.q. de keuze aan

de I.O. overgelaten te hebben en diens keuze bij voorbaat goedgekeurd te hebben.

Artikel 13

13.1. De I.O. doet het definitieve ontwerp bedoeld in artikel 8.1. sub c vergezeld gaan van een (nieuw) prototype, (nieuw) proefmodel of (nieuwe) dummy, indien dat voor de beoordeling van het definitieve ontwerp, respectievelijk gezien de aard van het product gebruikelijk is dan wel verlangd wordt.

13.2. Indien de opdrachtgever niet binnen zes weken na de aflevering van het definitieve ontwerp schriftelijk aan de I.O. van het tegendeel heeft doen blijken, wordt hij geacht dat te hebben goedgekeurd.

Artikel 14

14.1. De I.O. verschaft aan de opdrachtgever de werk-, detail- of cliché-tekeningen waaraan de opdrachtgever alle gegevens kan ontlenuen nodig voor de productie van het product naar het ontwerp.

Productie

Artikel 15

15.1. De I.O. is gehouden van alle tekeningen bedoeld in artikel 14.1., die hij aan de opdrachtgever levert, tenminste een duplicaat ter beschikking van de opdrachtgever te houden voor het geval de geleverde tekeningen in het ongerede mochten raken.

Artikel 16

16.1. De opdrachtgever zal de productie niet doen aanvangen alvorens het fiat van de I.O. te hebben verkregen op een daartoe aan de I.O. voorgelegd of getoond productierijp prototype door of vanwege de opdrachtgever vervaardigd.

16.2. Betreft de opdracht een grafisch te vervaardigen product dan heeft de I.O. recht op een drukproef en een revisie ter correctie.

16.3. De I.O. wordt geacht het prototype bedoeld in 1, respectievelijk de drukproef of de revisie te hebben goedgekeurd en dus toestemming tot de aanvang van de productie te hebben gegeven, tenzij de I.O. binnen vier weken na ontvangst daarvan schriftelijk van het tegendeel aan de opdrachtgever heeft doen blijken.

De toestemming in dit lid bedoeld geldt onverminderd hetgeen is bepaald in artikel 24.

16.4. De I.O. heeft het recht en is verplicht de voorbereiding van de productie te begeleiden.

16.5. De opdrachtgever verschaft de I.O. ter nakoming van hetgeen in 16.4. is bepaald, toegang tot de gedeelten van zijn bedrijf of van het bedrijf van zijn toeleverancier, waar de exemplaren van het product naar ontwerp van de I.O. worden vervaardigd en/of waar die vervaardiging wordt voorbereid, alsmede tot de daar aanwezige productie-middelen, mits tijdens de normale werktijden van het desbetreffende bedrijf.

Geheimhouding

Artikel 17

17.1. Het is de I.O. verboden aan derden mededeling te doen omtrent hetgeen hem bij de uitvoering van de opdracht bekend is geworden omtrent de onderneming en het bedrijf van de opdrachtgever of diens toeleverancier, voor zover dat een vertrouwelijk karakter draagt.

17.2. De gegevens bedoeld in artikel 6.2. sub i dragen in ieder geval een vertrouwelijk karakter voor zover zij kenmerkend zijn voor de onderneming of het bedrijf van de opdrachtgever of diens toeleverancier en de know-how daarvan.

17.3. De I.O. geeft geen rechtvaardigheid of bekendheid aan de opdracht, die, of aan het werk, dat hij voor de opdrachtgever onder handen of voltooid heeft, zolang de opdrachtgever zelf er geen rechtvaardigheid aan heeft gegeven.

17.4. In alle gevallen waarin de I.O. tot geheimhouding verplicht is zal hij alle werknemers free lancers verbonden aan zijn bureau even overeenkomstige verplichting tot geheimhouding opleggen.

Voltooiing van de opdracht

Artikel 18

18.1. De I.O. is verplicht de opdracht uit te voeren binnen de tijd, die hij met de opdrachtgever overeen is gekomen.

18.2. Indien geen levertijd is overeengekomen zal de I.O. met de uitvoering van de opdracht die voortvarendheid betrachten, die redelijkerwijze van hem verwacht kan worden.

Auteursrecht en recht van tekening en model

Artikel 19

19.1. Het auteursrecht en het uitsluitend recht van tekening of model ten aanzien van het voorlopige en definitieve ontwerp en van de ontwerptekeningen, modellen, werk-, cliché- en detailtekeningen, alsmede ten aanzien van de daarnaar vervaardigde produkten (exemplaren van het produkt) komen toe aan de I.O. 19.2. De ontwerpen, tekeningen en modellen bedoeld in lid 1 gaan pas in eigendom over aan de opdrachtgever zodra en doordat de opdrachtgever voldaan heeft aan alle financiële verplichtingen, die hij uit hoofde van de verstrekte opdracht aan de I.O. heeft. 19.3. De I.O. is in geen geval aansprakelijk wanneer het ontwerp of de daarnaar vervaardigde exemplaren van het produkt of het toepassen of gebruik daarvan inbreuk zouden maken op enig auteursrecht, uitsluitend recht op een tekening of model of octrooi-recht van een derde, dat hem onbekend was vóór de aflevering van de werk-, detail- of clichétekeningen bedoeld in artikel 14.1.

Artikel 20

20.1. Het is noch aan de opdrachtgever noch aan diens toeleverancier toegestaan iets te wijzigen aan het goedgekeurde definitieve ontwerp, de werk-, cliché- en detailtekeningen en/of het prototype zonder (schriftelijke) toestemming van de I.O. 20.2. De I.O. zal zijn toestemming niet onthouden aan wijzigingen van zodanige aard, dat zijn verzet daartegen in strijd met de redelijkheid zou zijn. 20.3. Mocht bij de voorbereiding van de produktie blijken, dat een of meer wijzigingen in de werk-, cliché- of detailtekeningen en/of het prototype nodig zijn in het belang van het produkt of de produktie daarvan zonder dat zulks een wijziging van het goedgekeurde definitieve ontwerp met zich meebrengt, dan zal de I.O. zo spoedig mogelijk op kosten van de opdrachtgever gewijzigde werk- en/of detailtekeningen leveren. 20.4. Hetgeen in lid 3 is bepaald is van overeenkomstige toepassing wanneer de I.O. in een wijziging

als bedoeld in de leden 1 en 2 toestemt.

Artikel 21

21.1. Het ontwerp/model zal op kosten van de opdrachtgever door de I.O. ten name van de I.O. desgewenst worden gedeponneerd bij:
a. de Bureau International pour la protection de la Propriété Intellectuelle van de Organisation Mondiale de la Propriété Intellectuelle (OMPI) te Genève; en/of bij
b. het Benelux-Bureau voor tekeningen of modellen te 's-Gravenhage. 21.2. Het deponeren bedoeld in lid 1 zal geschieden, voordat het produkt of exemplaren daarvan in het verkeer worden gebracht. 21.3. De verklaring bedoeld in artikel 21, lid 3 juncto artikel 24 van de Beneluxwet inzake tekeningen of modellen zal desgewenst worden afgelegd door de I.O. op kosten van de opdrachtgever.

Artikel 22

22.1. De opdrachtgever zal in alle prospectussen en ander reclamemateriaal voor de verkoop van het produkt en bij het exposeren daarvan de naam van de I.O. vermelden, indien de I.O. dat wenst. 22.2. De I.O. kan eisen, dat zijn naam van het produkt wordt verwijderd of niet in verband daarmee wordt gebruikt indien door wijzigingen in zijn ontwerp zonder zijn goedkeuring het produkt van karakter of gehalte is veranderd. 22.3. Indien dat voor de veiligstelling van het auteursrecht of het recht van tekening of model van de I.O. in een land waarvoor de toestemming bedoeld in artikel 24.3. geldt nodig is, zal de opdrachtgever alle exemplaren van het produkt voorzien van de volgende voorbehouden van rechten:
a. het symbool © onder toevoeging van de naam van ontwerper en het jaar van eerste openbaarmaking, een en ander conform artikel XII van de Universele Auteursrecht Conventie; en/of
b. het symbool (K) vergezeld van hetzij het jaar van internationaal depôt en de naam van de ontwerper, hetzij het nummer van het

internationaal depôt, een en ander conform artikel 14 van de Arrangement de la Haye concernant le dépôt international des dessins et modèles industriels (1960).

Artikel 23

23.1. Indien een derde zich schuldig maakt aan inbreuk op het auteursrecht en/of het uitsluitend recht van tekening of model van de I.O. dan wel aan slaafse nabootsing van het objekt en/of van het ontwerp, de tekeningen of het model daarvoor; zal de opdrachtgever op kosten van de opdrachtgever in en buiten rechte maatregelen nemen tot stopzettingen van die inbreuk, c.q. slaafse nabootsing zulks mede ten behoeve van de I.O. tenzij
a. het ontwerp c.q. de tekening en/of het model en/of het naar een en ander vervaardigde produkt of exemplaren daarvan blijken zelf niet nieuw of origineel te zijn, respectievelijk onderscheidend vermogen te ontberen dan wel inbreuk op enig auteurs-, octrooi- of uitsluitend recht van tekening of model te maken; b. de bedoelde derde geen verhaal blijkt te bieden. 23.2. Indien de I.O. in de gevallen genoemd in lid 1 sub a en b toch maatregelen in rechte verlangt, komen de kosten daarvan voor zijn rekening. 23.3. Indien de opdrachtgever in de gevallen genoemd in lid 1 voor zichzelf in of buiten rechte maatregelen neemt ter bekoming van vergoeding van kosten, schaden en interessen zal hij deze op kosten van opdrachtgever mede ten behoeve van de I.O. vorderen. 23.4. De opdrachtgever is gemachtigd voor en namens de I.O. al die hem als rechthebbende op het auteursrecht en het recht van tekening of model toekomende bevoegdheden uit te oefenen, die de opdrachtgever behoeft om de in leden 1 en 3 bedoelde maatregelen te nemen. 23.5. De I.O. is verplicht de opdrachtgever alsdan op diens eerste verzoek alle inlichtingen te verschaffen en bijstand te verlenen, die deze mocht behoeven. 23.6. Hetgeen hiervoor in dit artikel bepaald is laat onverlet het recht van de opdrachtgever ten behoeve van zichzelf rechtsmaatregelen te nemen.

Licentie

Artikel 24

24.1. De toestemming bedoeld in artikel 16.3. brengt van rechtswege mee de toestemming van de I.O. aan de opdrachtgever om voor de duur van deze overeenkomst
a. het ontwerp (de tekening of het model) te verveelvoudigen en openbaar te maken;
b. voortbrengselen naar het ontwerp (de tekening of het model) te vervaardigen en deze in voorraad te hebben, ten toon te stellen, te koop aan te bieden of op andere wijze in het verkeer te brengen. 24.2. De toestemming wordt gegeven voor het doel, de oplage of het aantal vermeld in het programma van eisen bedoeld in artikel 6. 24.3. De toestemming wordt voor wat het verveelvoudigen, vervaardigen, openbaar maken en in het verkeer brengen betreft gegeven voor het gebied, dat de opdrachtgever en de I.O. overeenkomen en bij gebreke van dien alleen voor Nederland. 24.4. De toestemming wordt exclusief aan de opdrachtgever verleend.

Octrooi

Artikel 25

25.1. Indien de I.O. bij de uitvoering van de opdracht een nieuw voortbrengsel, een nieuwe werkwijze uitvindt in aanmerking komende voor de verlening van octrooi, geschiedt de aanvraag daartoe door de opdrachtgever doch op naam van de I.O. 25.2. De kosten van de aanvraag om octrooi zijn voor rekening van de opdrachtgever. 25.3. De bedragen bedoeld in artikel 35 der Rijsoctrooiwet zijn voor rekening van de opdrachtgever, zolang de opdrachtgever het produkt naar ontwerp van de I.O. exploiteert. 25.4. De toestemming bedoeld in artikel 16.3. brengt van rechtswege mee een licentie van de I.O. aan de opdrachtgever bedoeld in artikel 33 Rijsoctrooiwet, zolang de opdrachtgever het produkt naar ontwerp van de I.O. produceert.

25.5. Het evenredig recht bedoeld in artikel 33, lid 1 Rijksoctrooiwet is voor rekening van de opdrachtgever.

25.6. Met betrekking tot de handhaving van het octrooi is van overeenkomstige toepassing hetgeen bepaald is in artikel 23.

Aansprakelijkheid

Artikel 26

26.1. De I.O. is tegenover de opdrachtgever slechts aansprakelijk voor de schade, die deze mocht lijden als rechtstreeks gevolg van tekortkomingen van de I.O. of diens personeel bij de vervulling van de opdracht begaan, indien en voor zover deze tekortkomingen onder normale omstandigheden, bij normale vak kennis en met inachtneming van normale oplettendheid en wijze van vakuitoefening vermeden hadden kunnen worden.

26.2. Indien bepaalde onderdelen van het produkt niet door of vanwege de I.O. zijn ontworpen, draagt hij daarvoor geen verantwoordelijkheid.

26.3. De I.O. is niet aansprakelijk voor schade, die de opdrachtgever lijdt als gevolg van handelingen van uitvoerders of leveranciers in strijd met de werktekeningen en/of verdere voorwaarden hen gesteld.

26.4. De I.O. is niet aansprakelijk voor fouten, die de opdrachtgever heeft onderkend of had kunnen onderkennen, of voor handelingen door of vanwege de opdrachtgever in verband met de desbetreffende opdracht verricht zonder toestemming van de I.O.

26.5. De I.O. is niet aansprakelijk voor beschadiging, verlies of vernietiging van voorwerpen, beeld- of woordgegevens in enigerlei vorm, die hem door de opdrachtgever voor de uitvoering van de opdracht ter beschikking zijn gesteld.

26.6. Indien de I.O. aansprakelijk mocht zijn is hij bevoegd deze aansprakelijkheid voor eigen rekening te beperken of ongedaan te maken.

26.7. Elke verplichting van de I.O. tot vergoeding van kosten, schaden en interessen is beperkt tot het bedrag van het hem toekomende honorarium bedoeld in de artikelen 27 tot en met 32.

26.8. In geen geval is ontwerper

aansprakelijk voor schade ontstaan na verloop van een jaar na het afleveren van de werk- en/of detailtekeningen bedoeld in artikel 14.

Honorering van de I.O.

Artikel 27

27.1. De I.O. heeft recht op honorering van alle in opdracht verrichte werkzaamheden en op vergoeding van de onkosten in verband met de uitvoering van de opdracht door hem en zijn personeel gemaakt.

27.2. De honorering van de I.O. kan geschieden naar een der volgende maatstaven of een combinatie daarvan:

- a. op basis van de aan de uitvoering van de opdracht bestede tijd, daaronder begrepen reizen;
- b. op basis van een percentage van de netto-factuurwaarde van het produkt (royalty) al of niet met bepaling van een minimumbedrag, periodiek verschuldigd minimumbedrag of voorschot;
- c. op basis van een bedrag ineens;
- d. op basis van een andere regeling die in een adequate honorering van de I.O. voorziet.

27.3. Indien partijen dienaangaande niets overeenkomen, vindt de honorering plaats, die volgens de tarieven-regeling de beste honorering voor de I.O. oplevert.

27.4. De honoraria vermeld in de tarieven-regeling zullen jaarlijks worden aangepast aan het loonen en prijspeil. De tarieven zijn van toepassing op de werkzaamheden, die gedurende de tijd, waarvoor die tarieven zijn vastgesteld worden verricht.

Artikel 28

28.1. Onder onkosten bedoeld in artikel 27.1. worden onder meer verstaan reis- en verblijfkosten van de I.O. en zijn personeel, de kosten van modellen, maquettes, foto's, porti, telefoon, telex, het maken of verveelvoudigen van tekeningen en in het algemeen alle kosten voor werkzaamheden, die de I.O. verricht of door derden laat verrichten.

28.2. Alle honoraria en vergoedingen zijn exclusief omzetbelasting.

Artikel 29

29.1. Op verzoek van de opdrachtgever zal de I.O. tevoren

een kostenbegroting van de werkzaamheden opmaken.

29.2. Het honorarium zal berekend worden overeenkomstig de maatstaven voorzien in de honorarium-tabel.

Artikel 30

30.1. Werkzaamheden waarvan de honorering niet is aangeduid in de tarieven-regeling en daaruit ook niet is af te leiden, of die van zodanige aard zijn dat de omvang niet te overzien is, worden berekend volgens uurtarief.

30.2. Indien de opdrachtgever tijdens de voorbereiding in de fasen bedoeld in artikel 8.1. sub a en b of daarna bij een zelfde programma van eisen meer dan twee varianten op het voorlopig ontwerp verlangt, wordt voor elke volgende variant een derde in rekening gebracht van het honorarium, dat de I.O. voor het voorlopig ontwerp toekomt.

30.3. Indien een produkt naar ontwerp van de I.O. tot stand is gekomen waarbij één of meer van de in artikel 8 omschreven werkzaamheden overbodig is (zijn) gebleken, of om andere redenen niet is (zijn) verricht, kan de opdrachtgever hieraan geen recht ontlenen tot verlaging van het honorarium.

30.4. Indien de I.O. bij gebreke van een programma van eisen of door de onvolledigheid daarvan of fouten daarin zelf gegevens moet verzamelen, zomede indien de opdrachtgever in het definitieve ontwerp ingrijpende wijzigingen verlangt, waarvan het maken van geheel of gedeeltelijk nieuwe tekeningen het gevolg is, heeft de I.O. recht op een afzonderlijke vergoeding voor deze extra werkzaamheden in verhouding tot de extra arbeid.

Artikel 31

31.1. Indien de oorspronkelijke opdracht een meervoudige bestemming van het te ontwerpen voorwerp beoogt, heeft de I.O. recht op het honorarium dat behoort bij de bestemming met het hoogste honorarium.

31.2. Hetgeen in lid 1 is bepaald is van overeenkomstige toepassing, indien de I.O. en de opdrachtgever nader overeenkomen, dat het ontwerp of een deel daarvan (ook nog) voor een andere bestemming zal dienen of zal worden uit-

gewerkt of indien de productie meer blijkt te zijn dan de (het) oorspronkelijk beoogde oplage (aantal).

31.3. Voor spoedopdrachten kan de I.O. een toeslag op het honorarium berekenen.

Artikel 32

32.1. Indien de opdrachtgever van de I.O. verlangt, dat deze een bepaalde tijd per maand voor hem beschikbaar houdt, kan een afzonderlijk honorarium worden overeengekomen voor:

- a. reservering van de tijd;
- b. andere werkzaamheden dan ontwerpen, zoals het voeren van besprekingen, het geven van adviezen, het uitvoeren van supervisie, research e.d.

32.2. Indien de opdrachtgever van de I.O. verlangt, dat hij niet voor concurrerende firma's zal werken, kan de I.O. als schadeloosstelling voor de beperking van zijn mogelijkheden een afzonderlijk honorarium verlangen.

Afrekening

Artikel 33

33.1. De I.O. houdt nauwgezet aantekeningen van de in artikel 27.1. en artikel 28.1. bedoelde kosten en verschotten.

33.2. Voor de juistheid van de gedeclareerde kosten en verschotten is de administratie van de I.O. beslissend behoudens de bevoegdheid van opdrachtgever tegenbewijs te leveren.

Artikel 34

34.1. Indien de I.O. aanspraak kan maken op honorering op basis van de aan de uitvoering van de opdracht bestede tijd houdt de I.O. daarvan nauwgezet aantekening.

34.2. Voor de juistheid van het aantal gewerkte uren/dagen is de administratie van ontwerper beslissend, behoudens de bevoegdheid van opdrachtgever tegenbewijs te leveren.

Artikel 35

35.1. Indien de I.O. aanspraak kan maken op honorering op basis van een percentage van de opbrengst van het produkt verstrekt de opdrachtgever binnen een maand na afloop van de 6de en de 12de maand van het jaar

aan de I.O. een schriftelijke opgave van:

- a. het aantal in dat tijdvak geproduceerde eenheden of exemplaren van het produkt;
 - b. het aantal in dat tijdvak verkochte, verhuurde of op andere wijze tegen vergoeding in het verkeer gebrachte eenheden of exemplaren van het produkt;
 - c. de netto-factuurwaarde daarvan in dat tijdvak;
 - d. de voorraad eenheden of exemplaren van het produkt per de laatste dag van dat tijdvak.
- 35.2. Indien de opdrachtgever de opgaven bedoeld in lid 1 niet verzeld doet gaan van een certificaat van een externe register-accountant is hij verplicht de I.O. tenminste eens per jaar een dergelijk certificaat te verschaffen betreffende op de in de verstrekte periode aan de I.O. verstrekte opgaven als bedoeld in lid 1.
- 35.3. Tegelijk met het verstrekken van een opgave als bedoeld in lid 1 voldoet de opdrachtgever aan hetgeen hij volgens die opgave aan de I.O. verschuldigd is.

Artikel 36

36.1. Tenzij anders is overeengekomen mag de I.O. zijn honorarium en onkosten maandelijks declareren.

Artikel 37

37.1. De opdrachtgever verricht alle betalingen, die hij aan de I.O. verschuldigd is, zonder korting of beroep op compensatie, behoudens verrekening met verrekenbare voorschotten, die hij aan de I.O. mocht hebben verstrekt.

37.2. Bij gebreke van tijdige betaling binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur heeft de I.O. recht op een vertragingsrente over het bedrag van het verschuldigde op de voet van 2% boven de wettelijke interesten bedoeld in de artikelen 1286 en 1804 Burgerlijk Wetboek ingaande op de dag waarop de betaling diende te geschieden.

37.3. Indien de I.O. bij gebreke van tijdige betaling door de opdrachtgever rechtskundige hulp moet inroepen en/of rechtsmaatregelen

moet nemen ter invordering van hetgeen hem toekomt, komen de gerechtelijke en buitengerechtelijke kosten daarvan voor rekening van de opdrachtgever.

Accountantscontrole

Artikel 38

38.1. De I.O. heeft het recht te allen tijde door een register-accountant op zijn kosten in de boeken en andere administratieve bescheiden van de opdrachtgever controle uit te oefenen op de juiste naleving van deze voorwaarden in het algemeen en de juistheid van een afrekening als bedoeld in artikel 35.1. in het bijzonder.

38.2. Indien bij een controle als in lid 1 bedoeld niet te verwaarlozen fouten of afwijkingen ten nadele van de I.O. mochten blijken, zijn de kosten van die controle voor rekening van de opdrachtgever en door deze op eerste schriftelijke verzoek van de I.O. aan deze of aan de desbetreffende accountant te voldoen.

Einde van de opdracht

Artikel 39

Opzegging door opdrachtgever:

1. gelegen in de wil (risico) van de opdrachtgever: gehele honorarium verschuldigd.
2. overmacht/verstoorte relatie: honorarium verschuldigd voor verrichte werkzaamheden.

Artikel 40

Besluit tot ontbinding rechtspersoon (risico): gehele honorarium verschuldigd.

Artikel 41

Opzegging door ontwerper:

1. gelegen in de wil (risico) van de ontwerper: op verbeurte van het gehele honorarium (tenzij . . .).
2. overmacht/verstoorte relatie: honorarium verschuldigd voor verrichte werkzaamheden.
3. wanprestatie opdrachtgever (risico): gehele honorarium verschuldigd.

Artikel 42

42.1. De aan de I.O. gegeven opdracht vervalt door zijn dood, tenzij anders is overeengekomen.

42.2. Echter moeten aan zijn erfgenamen worden uitbetaald: de reeds gemaakte onkosten en verschotten en het honorarium, berekend naar de stand van het werk, naar de reeds gemaakte tekeningen en in het algemeen naar de bereids door de I.O. verrichte arbeid, alsmede de onkosten en verschotten voortvloeiende uit eventueel door hem voor verdere vervulling der opdracht reeds aangegane verbindingsen.

42.3. Voor de uitvoering of verdere uitvoering van het ontwerp van de overleden I.O. is toestemming van diens erfgenamen vereist.

Artikel 43

43.1. Indien de I.O. de aanvaarde opdracht zonder gegronde reden neerlegt of de opdrachtgever de opdracht om gegronde, hem door de I.O. gegeven, redenen herroept en een ander gebeurt nadat de opdrachtgever het definitief ontwerp heeft goedgekeurd, heeft de opdrachtgever het recht dat verder uit te (doen) voeren, mits de daarvoor te bezigen werk-, detail- of clichétekeningen het definitieve ontwerp onverkort in zijn waarde te laten.

SLOTBEPALINGEN

Stopzetting exploitatie van het produkt

Artikel 44

44.1. De opdrachtgever heeft het recht het produkt te allen tijde uit de produktie en/of uit het verkeer te nemen.

44.2. Indien de opdrachtgever gebruik maakt van het recht hem in lid 1 toegekend, deelt hij dat schriftelijk aan de I.O. mee.

44.3. Indien de opdrachtgever gebruik maakt van het recht hem in lid 1 toegekend, heeft de I.O. recht op een uitkering van een billijke vergoeding wegens te derven royalties, tenzij de opdrachtgever het produkt uit de produk-

tie en/of het verkeer neemt omdat het ontwerp of de daarnaar vervaardigde exemplaren van het produkt of het toepassen of gebruik daarvan blijkt inbreuk te maken op het auteursrecht, uitsluitend recht van tekening of model of octrooirecht van een derde.

44.4. Indien de opdrachtgever gebruik maakt van het recht hem in lid 1 toegekend, is de I.O. vrij zijn ontwerp aan een derde aan te bieden of zelf in produktie te (doen) nemen of daarover op andere wijze te beschikken (dit in geval van royalties).

Artikel 45

45.1. Hetgeen in artikel 44 is bepaald is van overeenkomstige toepassing, wanneer de opdrachtgever blijkens een opgave als bedoeld in artikel 35.1. het produkt uit de produktie heeft genomen dan wel de voorraad ervan gedurende zes maanden nagevoeg constant is gebleven zonder dat er van aanvulling sprake is geweest.

Overdracht van rechten en verplichtingen

Artikel 46

46.1. Het is de opdrachtgever of de I.O. niet toegestaan hun rechten en verplichtingen uit deze overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan een of meer derden over te dragen, ook niet bij wege van sublicentie.

46.2. Hetgeen in lid 1 is bepaald is ook van toepassing wanneer de onderneming of het bedrijf van de opdrachtgever of de I.O. wordt overgedragen aan of ingebracht in een derde, doch niet wanneer de opdrachtgever of de I.O. de rechtsvorm van hun onderneming of bedrijf in een andere rechtsvorm omzetten.

Toepasselijk recht

Artikel 47

Deze Algemene Regelen zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Amsterdam, oktober 1981

Richtlijnen Royalty overeenkomsten

Ten aanzien van bedragen, looptijden en percentages kan in het algemeen gesteld worden dat deze in belangrijke mate bepaald worden door de ondernemingsgeest van de ontwerper. Bovendien worden zij bepaald door de geïnvesteerde tijd van de industrieel ontwerper, de gemaakte kosten, de aard van het product en het bedrijf waarmee wordt samengewerkt.

Buiten de specifieke invulling van bedragen, looptijden en percentages zijn wel enige opmerkingen en toevoegingen te formuleren waarmee bij het opstellen van overeenkomsten en het werken met royalties in het algemeen, rekening dient te worden gehouden.

Indien een industrieel ontwerper besluit een opdracht te accepteren op basis van een royalty-vergoeding is een aantal aspecten van belang:

- Het werken op basis van royalty-vergoeding betekent dat de ontwerper in meer of mindere mate deelneemt aan het ondernemersrisico van de opdrachtgever. En dient zich dus op de hoogte te stellen van de hoogte van dit ondernemersrisico en zijn aandeel daarin. Om dit risico op de juiste waarde te kunnen schatten is enige informatie over de opdrachtgever en zijn marktpositie onontbeerlijk. Er kan nagegaan worden of de financiële positie van de opdrachtgever voldoende sterk is om de investeringen te kunnen dragen, die met het produceren en het introduceren van het product gepaard zullen gaan. Een andere kwaliteitsbepaling van de opdrachtgever kan zijn het al of niet aanwezige ondernemerssucces met voorgaande productontwikkelingen.
- Het marketingbeleid van de opdrachtgever bepaalt in grote mate de resultaten van het product en is dus indirect bepalend voor de royalty-opbrengst voor de ontwerper. Bekendheid met het marketingbeleid van de opdrachtgever kan worden verkregen uit het marktonderzoek voor het ontwikkelde product. Uit dit marktonderzoek zijn gegevens af te lezen over de seriegrootte (al of niet op jaarbasis), marktintroductie (reclamebudget), verkoopkanalen, concurrerende producten, kostprijsofbouw, marktaandeel etc. etc.
- Een geïntegreerd beeld van bovenstaande gegevens geeft de ontwerper een instrument in handen om tot een beoordeling te komen van productaantallen.

- Een royalty-vergoeding kan gezien worden als een mogelijkheid voor de opdrachtgever om een gespreide betaling toe te passen. De ontwerper moet bij het inschatten van de hoogte van deze gespreide betaling rekening houden met aspecten als renteverlies, inflatie, winstdeling en looptijd van de betaling.
- Ten aanzien van de royalty-afspraken die de ontwerper en de opdrachtgever met elkaar overeenkomen, dient er een bindende koppeling gemaakt te worden met de bestaande leveringsvoorwaarden, de Algemene Regelen voor de rechtsverhouding tussen opdrachtgever en industrieel ontwerper, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam, op 23 mei 1981. De royalty-overeenkomst kan dan gezien worden als een bevestiging van invullingen, aanvullingen of afwijkingen van de in de algemene regelen omschreven voorwaarden

Overzicht van de punten uit de Algemene Regelen van de Kring van Industriële Ontwerpers voor de rechtsverhouding tussen opdrachtgever en industrieel ontwerper die bij een royalty-overeenkomst eventueel een nadere invulling behoeven.

Artikel 4

In de opdrachtbevestiging dient een intentieverklaring opgenomen te worden over het gegeven dat de opdracht op basis van een royalty-vergoeding wordt uitgewerkt. Indien mogelijk in dit stadium reeds vastleggen binnen welke grenzen het percentage zal liggen.

Tevens dient opgenomen te worden dat de opdrachtgever de aanvraag door de ontwerper en op de naam van de ontwerper, van zowel het uitsluitend recht van tekening of model als ook een eventuele octrooi-aanvraag, in binnen- en buitenland niet zal aanvechten (zie artikel 19/21/25).

Artikel 19.1

Uitgaande van het hier beschreven recht van de industrieel ontwerper is het toch denkbaar dat de opdrachtgever deze vorm van industrieel eigendomsrecht persé op zijn naam wil hebben.

Het afstaan van dit recht kan gepaard gaan met een (eenmalige of jaarlijkse vaste) vergoeding. Hierbij dient een overeenkomst te worden gemaakt waarin de teruggave van dit recht wordt beschreven, in geval van verlopen van de contractduur (royalty-contract), stopzetting exploitatie van het product (zie ook artikel 44), of het herroepen van de opdracht (zie artikel 39). In deze overeenkomst kan niet worden opgenomen dat de rechten in geval van faillissement van de opdrachtgever teruggaan naar de ontwerper, omdat volgens de wet niets aan het faillissement mag worden onttrokken, ook niet op voorhand.

Artikel 21

De registratienummers van de depots dienen in de royalty-overeenkomst te worden vermeld. Dit geldt ook voor de registratienummers van de octrooi-aanvragen (zie artikel 25). Indien deze gegevens niet voorhanden zijn dient er een goede omschrijving van het ontwerp te worden bijgevoegd.

Artikel 24

Aan de hand van dit artikel dient de ontwerper duidelijke afspraken met de opdrachtgever overeen te komen omtrent de looptijd van het contract, exacte aantallen, gebiedsdelen en doel.

Na afloop van de afgesproken looptijd, aantallen of een uitbreiding van de gebiedsdelen of het doel, kan, indien de opdrachtgever dit wenst, opnieuw over het royalty-percentage worden onderhandeld.

Artikel 25

Indien de octrooi-aanvraag op naam van de industrieel ontwerper staat, kan deze, in combinatie met de afspraken over gebiedsdelen en doel (zie artikel 24) met de opdrachtgever overeenkomen dat de ontwerper licenties verleent aan derden buiten dit omschreven doel en/of gebiedsdeel van de opdrachtgever. Indien de opdrachtgever wil dat het octrooi op zijn naam wordt aangevraagd kan hier een (eenmalige of jaarlijkse) financiële vergoeding tegenover staan. Gelijktijdig dient een overeenkomst te worden opgemaakt waarin beschreven wordt dat het octrooi, tegen de geldende leges naar de ontwerper overgaat in geval van het verlopen van de contractduur (royalty-contract), stopzetting van de exploitatie van het product (zie artikel 44) of het herroepen van de opdracht (zie artikel 39). De industrieel ontwerper kan altijd als uitvinder in de octrooi-aanvraag worden vermeld.

In deze overeenkomst kan niet worden opgenomen dat het recht in geval van faillissement van de opdrachtgever teruggaat naar de industrieel ontwerper omdat volgens de wet niets aan het faillissement mag worden onttrokken, ook niet op voorhand.

Artikel 27.2

Afhankelijk van de grootte van het bedrag dat door middel van een royalty dient te worden betaald is het wenselijk een garantiebedrag af te spreken. Dit garantiebedrag kan een minimum bedrag zijn, wat gekoppeld is aan de looptijd van het contract (dus een vooraf overeengekomen minimumbedrag wat de ontwerper na afloop van de overeenkomst aan royalty moet hebben ontvangen), een onverrekenbaar voorschot wat door de opdrachtgever jaarlijks of halfjaarlijks aan de ontwerper wordt voldaan (een voorschot bijvoorbeeld per drie maanden, wat op het einde van het boekjaar verrekend wordt met de totaal uit te keren royalty).

Ook is het mogelijk een tussenvorm overeen te komen: een deel van het honorarium wordt vergoed middels een uurtarief of een bedrag ineens en het andere deel wordt

verrekend middels royalties. Dit is uiteindelijk weer een vorm van onverrekenbaar voorschot.

Ongeacht de koppeling aan een garantiebedrag zijn diverse afspraken op het gebied van royalties mogelijk.

Model I

Een vast bedrag per in het economisch verkeer gebracht of geproduceerd product, eventueel gekoppeld aan de jaarlijkse indexcijfers. Een voordeel van deze vorm ligt in het feit dat de ontwerper niet meebetaalt aan de door de opdrachtgever gegeven (kwantum)kortingen.

Model II

Een vast percentage per in het economisch verkeer gebracht of geproduceerd product, gerelateerd aan de netto factuurwaarde.

Model III

Een oplopend percentage per in het economisch verkeer gebracht of geproduceerd product, gerelateerd aan de netto factuurwaarde. Hierdoor wordt een percentage-opbouw verkregen, waarmee bij de stijging van de verkoopaantallen een hogere royalty door de ontwerper wordt ontvangen. Een voordeel voor de opdrachtgever is hierbij dat tijdens de aanlooptijd van het product een relatief lage royalty-vergoeding behoeft te worden betaald.

Model IV

Een aflopend percentage per in het economisch verkeer gebracht of geproduceerd product, gerelateerd aan de netto factuurwaarde. In een vroeg stadium wordt reeds een redelijke royalty-vergoeding door de industrieel ontwerper ontvangen. Nadeel voor de ontwerper kan zijn dat bij goedlopende verkoopresultaten van de opdrachtgever relatief minder royalty-vergoeding wordt ontvangen dan in model 2 en 3.

Model V

Een royalty-vergoeding gekoppeld aan bruto jaaromzet van het product. Ook deze royalty-vorm is mogelijk met vast, oplopend of aflopend percentage.

Bovenstaande modellen van royalty-vergoeding kunnen met diverse eerder genoemde mogelijkheden van garantiebedragen gecombineerd worden.

Artikel 44.3

De hier bedoelde billijke vergoeding wegens te derven royalties dient vooraf overeengekomen te worden. Het is denkbaar dat dit bedrag verrekenbaar is met de in artikel 27 en 28 genoemde voorschotten en/of al of niet periodieke minimum garantiebedragen. Het eventuele onverrekenbare voorschot (honorering onkostendeel en gedeeltelijke urendeclaratie) dienen niet verrekenbaar te zijn met deze vergoeding.